

szédet, a megosztó bekapcsolódását, újabb megosztást – lásd: [10]

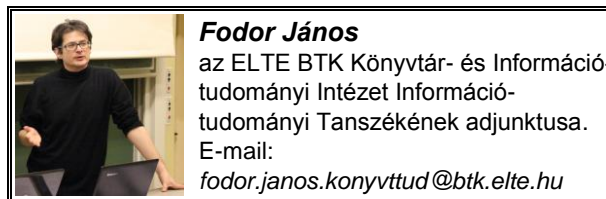
<http://kutatasinaplo.blogspot.hu/p/research2013-2014.html>

Beérkezett: 2014. V. 28-án.

[18] FODOR János: A Fodor András hálózati életműkiadásról. = Könyv, Könyvtár, Könyvtáros, 22. évf.: (5. sz.) p. 31–38. (2013)

[19] KISZL Péter: Hallgatót tolláról... = Kiszl Péter (szerk.) Trendek a hazai és nemzetközi könyvtárügyben. Eger: EKF Líceum Kiadó, 2013. p. 9–11.

[20] Egyetemi könyvtárak a közösségi médiában. = kutatásiNapló. [Blog]

Mi az e-book? Könyvtári fogalmak az e-könyvkölcsönzéssel összefüggésben

A Könyvtáros Egyesületek Nemzetközi Szövetsége, az IFLA (The International Federation of Library Associations and Institutions) tájékoztató memorandumot állított össze az e-könyvkölcsönzés jelenlegi helyzetéről. Az e-könyves háttéranyag (2014 eLending Background Paper*) készítőinek szándékai az alábbiak voltak:

- Képet adni az e-könyvkölcsönzés jelenlegi helyzetéről. A könyvkiadók álláspontjának ismertetése az e-könyvkölcsönzésről.
- Bemutatni a különbséget a tudományos könyvtárak és a közművelődési könyvtárak e-bookmenedzselésére vonatkozóan.
- A jelenlegi e-könyvkölcsönzési modellek elemzése.

A tanulmány összeállítói fontosnak tartották meghatározni az e-könyv fogalmát. A definíció ez esetben könyvtári megközelítésű, így valószínűleg az eddig kimunkált e-könyves meghatározásoknál alkalmasabb lehet könyvtári terminológiái használatra.

Az IFLA szakanyaga szerint: *Az e-könyv olyan szövegalapú, önállóan, elkülönülten létező digitális alkotás, amely nyilvánosan – térítéssel vagy anélkül – elérhető.*

A meghatározás kiegészítő elemei:

- Az e-könyvet ugyan birtokolhatja is az olvasó, de sokkal általánosabb, hogy az e-könyvet az olvasó felhasználóként kezeli, tehát a vásárláskor nem jut tulajdonába a műnek.
- E-könyvek gyűjteményét, tartalmi kollekciónak is lehet egységnyi e-könyvnek tekinteni (pl. előfizetéses konstrukció).
- Az e-könyvnek – a szöveg mellett – sok más alkotóeleme is lehet, például hang, videó, helymeghatározásra épülő effekt stb.
- Az e-könyv létezhet csak digitálisan, de lehet egy műnek egymással azonos értékű digitális és nyomtatott verziója is.
- Az e-könyv letölthető informatikai eszközre (asztali gép, note-book, iPad, e-reader), de olvasható közvetlenül online – streaming – változatban is.
- Az e-könyvnek – a széles olvasó közönségnek szánva – lehet professzionális kiadója is, de lehet a megjelentetés self-publishing konstrukció is. Szakmai egyesületek, egyetemek is adhatnak ki képzési célú vagy tudományos publikációkat.
- A jelen tanulmányban az e-könyvek audioverzióját e-könyvként értelmezik. Viszont nem tekintik az e-könyvtematika részének a digitális folyóiratokat, elektronikus médiumokat.

A háttéranyag igyekszik meghatározni azt is, mi tekinthető e-könyvkölcsönzésnek. Ezek szerint: *Az e-könyvkölcsönzés folyamán a könyvtár ideiglenes használatra átengedi az adott művet olvasásra beiratkozott olvasójának a könyvtár helyiségein kívül, vagy a könyvtárban az olvasó igényei szerint.*

A meghatározás kiegészítő elemei:

- A könyvtár maga határozza meg, milyen konstrukcióban kölcsönzi az e-könyvet. Megvásárolhatja, licenclheti (szövegbérlet) a művet, a jogtulajdonossal kötött megállapodás alapján biztosíthatja egy adott mű kölcsönzésének módját (pl. példányalapú kölcsönzés vagy párhuzamos kölcsönzés, a kölcsönzés határidejének megszabása stb.).
- Az olvasó eszközére való eljuttatás történhet a könyvtár, a kiadó, vagy egy közbeiktatott lebonyolító szervezet (gazdasági vállalkozás) szerveréről is.

A szakanyag a továbbiakban bemutatja az egyes földrészek e-könyves könyvtári gyakorlatát. Mi európaiak, kicsit lemaradtunk a Glóbusz más régióitól ebben a tekintetben. Tanulságos a könyvtári e-könyvkölcsönzéshez kötődő üzleti konstrukciók ismertetése is. Rövid összefoglalót nyújt az anyag a különböző kormányok felfogásáról is az e-book vonatkozásában. Sok gyakorlati példa és működő projektek esetismertetése is segíti a tájékozódást ebben a hazánkban éppen kibontakozó témakörben érdeklődőket.

/Forrás: konyvkonnektor.hu/?p=4295 2014. augusztus 4./

(F.Iné)